

Časopis bohoslovcov Kňazského seminára
svätého Gorazda v Nitre

GORAZD

XXXIII. ročník

Veľká noc 2023

Ročník XXXIII., akad. rok 2022/2023
Veľká noc 2023, číslo 1/2023
Periodicita vydávania: trikrát ročne
Názov vydavateľa: GORAZD n.f.
IČO vydavateľa: IČO 35 602 449
Dátum vydania: 24. 3. 2023
Vydávajú: bohoslovci Rímskokatolíckej
cyrilometodskej bohosloveckej fakulty
Univerzity Komenského v Bratislave
v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre
Adresa redakcie: Samova 14, 949 01 Nitra 1
E-mail: gorazd@ksnr.sk

Šéfredaktor: Dominik Brodňan
Zástupca šéfredaktora: Dominik Broniš
Foto (pokiaľ nie je uvedené inak):
Dávid Makáň, archív redakcie, Človek a Víra,
Wikimedia, Tomáš Fečo, Mgr. Jozef Peniak PhD.

Grafická úprava: Dávid Makáň, Matej Kuna
Sadzba: Dávid Makáň, Matej Kuna
Jazyková úprava: PaedDr. Marta Dukátová
Distribúcia: Matúš Bielčík

Imprimatur: Mons. ThDr. Marián Chovanec,
pomocný biskup a generálny vikár;
BÚ v Nitre, 17. 3. 2004, č. 371/2004
Registrácia: EV 3270/09
ISSN: 1336-4677
Cenzor: Mons. ThLic. Marián Dragúň,
BÚ v Nitre, 23. 11. 2018, č. 1232/2018
Tlač: Varínska tlačiareň
Fotografia na titulnej strane: Tomáš Fečo

Svoj dar pre časopis Gorazd
môžete poukázať tu:
Bankové spojenie:
SK23 0200 0000 0045 9001 6253

Obsah

- 03/ Úvodník
- 04/ Kronikárove zápisky
- 06/ Deň otvorených dverí
pre miništrantov
- 08/ Gaudete et exultate
- 10/ Hľa, tu som, pošli mňa!
- 12/ Sviatosť eucharistie
- 16/ V tajomstve kríža
- 18/ Spoločná fotografia
- 20/ Kde si, Ježišu...?
- 22/ Srdce môže obrátiť jedine Boh
- 24/ „Pôjdeš pred tvárou Pána“ (LK 1,76)
- 26/ Jedno nebeské kráľovstvo, prosím!
- 28/ Na slovíčko: Martina Korytiaková
- 32/ Súťaž
- 33/ Vtipy
- 34/ Aplikácia pre miništrantov
- 35/ Miništrantské tábory
- 36/ Pozvánka na Deň otvorených dverí

Úvodník

Tak ako si nevieme predstaviť oblohu bez slnka, tak by nebol úplný liturgický rok bez najväčšieho sviatku kresťanstva, bez nedele Veľkej noci. Prečo je teda práve Veľká noc najväčším sviatkom kresťanstva, a nie iné slávenia? Samozrejme, veľkým a radostným sviatkom sú Vianoce, kedy sa všetci tešíme, že sa narodil Boží syn. Narodenie je však všeobecne platný prirodzený zákon, cez ktorý každý človek prichádza na tento svet. Narodil sa Abrahám, Mojžiš, narodili sa proroci, mnohí svätci a osobnosti, narodili sme sa aj my. Obdivujeme Ježišovo učenie, žasneme nad jedinečnosťou evanjelia a pozorujeme jeho nadprirodzené svetlo a jas. Obdivujeme Ježišovu pokoru a lásku jeho srdca. Avšak aj iní krásne učili – napr. Sokrates či Aristoteles, múdry a skromný bol i Platón. Obdivujeme Ježišove zázraky a uzdravenia, vidíme v nich prejav nadprirodzenej Božskej moci. No zázraky konali aj Mojžiš, Eliáš, Daniel a iní proroci. V Ježišovom mene uzdravovali aj mnohí svätci. Každý kresťan má v úcte Veľký piatok, keď Ježiš nevinne trpel a zomrel. Nepochybne to bola vznešená, velebná a dôstojná obeta vynikajúcej osobnosti. Avšak koľkí v histórii ľudstva nevinne trpeli a zomreli za svoje presvedčenie, akoby v úplnej skutočnosti a k dokonalej istote o Ježišovom božstve bolo potrebné ešte niečo výnimočné a jedinečné. Tým jedinečným bolo Ježišovo zmŕtvychvstanie, teda skutočnosť, že po svojom hroznom umučení a smrti vstal vlastnou mocou k novému životu.

Zmŕtvychvstanie je teda taký jedinečný fakt a skutočnosť, a pridajme aj zázrak všetkých zázrakov, že jemu podobný nenájdeme v celej ľudskej histórii. Je to taký čin a také víťazstvo, akého bol schopný len Boh a Pán večnosti. A tento jedinečný čin v dejinách spásy si vyžaduje aj jedinečnú oslavu. V liturgických smerniciach ohľadom Veľkej noci čítame: „Ježiš Kristus uskutočnil dielo ľudského vykúpenia a dokonalého oslávenia Boha predovšetkým svojím veľkonočným tajomstvom, v ktorom svojou smrťou zničil našu smrť a svojím zmŕtvychvstaním obnovil nám život. Preto veľkonočné trojdnie Pánovho umučenia a zmŕtvychvstania je žiarivým vrcholom celého liturgického roka. A tak, ako je nedľa vrcholom každého týždňa, je slávnosť Veľkej noci vrcholom každého liturgického roka.“

Z úprimného srdca prajem všetkým našim bohoslovcov, predstaveným a pedagógom, aj všetkým čitateľom časopisu Gorazd, aby tento najväčší sviatok kresťanstva prežili s radosťou a duchovným úžitkom.

ThDr. Gabriel Brendza, PhD.
prednášajúci v kňazskom seminári

Kronikárove zápisky

Andrej Decký, 3. ročník

09. 01. – 03. 02.

Tieto dni sme trávili intenzívnym štúdiom, nakoľko prebiehalo skúškové obdobie. S Božou pomocou sme ho úspešne zvládli a mohli sme tak odísť na semestrálne prázdniny.

25. 01.

Tento deň bol významný pre bratov treťakov, ktorým pri rannej sv. omši špiroituál Peter Jandura požehnal reverendy.

Seminaristi v nitrianskom divadle

28. 01.

Bratia tretieho, štvrtého a piateho ročníka prijali kandidatúru na diakonát a kňazstvo od otca biskupa Petra Beňa.

16. 02.

Bratia zo Žilinskej diecézy v tento deň vycestovali do Žiliny, aby oslávili pätnásťte výročie založenia diecézy spolu so svojím biskupom a diecézami.

17. – 18. 02.

Tento čas sme strávili individuálnou duchovnou obnovou, ktorá bola zakončená modlitbou posvätného ruženca a spoločným zdieľaním.

25. 02.

Deň, kedy sa otvorili brány seminára pre miništrantov, pre ktorých bol pripravený bohatý program, ktorého súčasťou bolo slávenie sv. omše, rôzne aktivity a adorácia Najsvätejšej sviatosti.

Bratia tretiaci po obliečke do reverendy

27. 02. – 03. 03.

Delegácia Konferencie biskupov Triveneta (Taliansko) vykonala návštevu Slovenska, počas ktorej boli biskupi ubytovaní v našom seminári. Súčasťou ich programu bolo aj slávenie sv. omše v Katedrále – Bazilike sv. Emeráma a v seminárnej Kaplnke sv. Gorazda.

10. – 12. 03.

Cez víkend prebehla duchovná obnova pre mladých mužov, ktorí mohli v seminári načerpať novú silu do svojho duchovného života.

17. 03.

Otec biskup Viliam Judák udelil v Nitrianskej katedrále ministérium lektorátu bratom tretieho ročníka a ministérium akolytátu bratom štvrtého ročníka. Zároveň sa vo večerných hodinách začala pôstna duchovná obnova seminaristov.

Talianski biskupi v seminári

Seminaristi s otcom nunciom v UPC

Noví lektori a akolyti

Deň otvorených dverí pre miništrantov

Matej Kuna, 2. ročník

Viac ako tristo miništrantov zo 73 farností šiestich diecéz prišlo 25. februára 2023 na Deň otvorených dverí pre miništrantov do nášho seminára. Bohoslovci a predstavení seminára si pre miništrantov pripravili duchovný a zábavný program. Celý deň sa niesol v hesle #stansaceremoniarom.

Program sa začal svätou omšou, ktorú celebrol nitriansky pomocný biskup Peter Beňo spolu s farármi a kaplánmi jednotlivých farností. Biskup Beňo v homílii povzbudil miništrantov v ich činnosti, aby mali z miništrovania radosť a vykonávali túto službu z lásky k Ježišovi. Svojou šľachtanou službou totiž pomáhajú mnohým kňazom v diecézach. Po svätej omši sa miništranti rozdelili do skupiniek, v ktorých sa mohli navzájom bližšie spoznať. Vďaka pripravenej aktivite sa tiež vzájomne povzbudili v miništrantskej službe. Napokon si zahrali netradičné bingo so svätými a blahoslavenými. Po chutnom obede nasledoval hlavný program, počas ktorého miništranti putovali po rôznych stanovištiach, kde sa museli popasovať s náročnými zadaniami na základe príbehov, ktoré sa im môžu prihodiť počas miništrovania. Po úspešnom absolvovaní dvanástich stanovišť získali diplom mladého ceremoniaru.

Záverom programu bola adorácia Najsvätejšej sviatosti, pri ktorej všetci účastníci podujatia spoločne ďakovali za dar miništrantov, za ich obeť a spoločne strávený deň.

Počas práce v skupinkách miništranti odpovedali na otázku: „Prečo rád miništrujem?“ a vzájomne sa aj vďaka tomu obohatili v radosť z tejto služby. Z odpovedí vyberáme:

„Je to zábava a robím to z lásky k Bohu. Mám v kostole kamarátov.“

Nikolas, 11 rokov, farnosť Bytčica

„Miništrujem preto, lebo mi to prináša radosť. Rád pomáham Pánovi aj kňazovi a chcem byť blízko pri Ježišovi.“

Ben, 11 rokov, farnosť Ivanka pri Nitre

„Miništrovanie pre mňa znamená služba Bohu a sporenie sa s ním.“

Jakub, 12 rokov, farnosť Slatina nad Bebravou

„Neminištrujem síce dlho, no som rád, že som začal. Pretože niekedy neviem ako ďalej, no potom si spomeniem na moju vieru, ktorá ma posilňuje a naplňa nádejou. Zároveň tým chcem pomôcť aj slúžiacemu kňazovi, aby som bol k Bohu čo najbližšie a vzdával mu úctu a vďaka. V mojom veku zatiaľ neviem o inej duchovnej aktivite, pri ktorej by som bol ešte bližšie k Bohu.“

Ivan, 14 rokov, farnosť Topoľčany

„Miništrovanie ma baví, lebo ma k tomu niečo priťahuje, úžasný pocit, taký, aký sa nedá opísať.“

Markus, 15 rokov, farnosť Lazany

„Miništrujem preto, že sa mi pri tom darí udržiavať vzťah s Bohom a baví ma slúžiť mu. Dokážem sa vďaka tomu osobnejšie rozprávať s Ježišom, keď mám problémy.“

Michal, 15 rokov, farnosť Skalité

Gaudete et exultate

Radujte sa a jasajte za 15 rokov života Žilinskej diecézy

Ján Haršaník, 2. ročník

14. február 2023 bol pre Žilinskú diecézu dňom 15. výročia jej zriadenia, keď nedávno zosnulý pápež Benedikt XVI. dekrétmi *Slovachiae sacrorum a Cum concathedralis* rozhodol o reorganizácii diecéz latinského obradu. Zriadenie Žilinskej diecézy oznámil 14. februára 2008 v Bratislave dnes už nebohý slovenský kardinál J. Em. Jozef Tomko ako zvláštny legát Svätého Otca. Diecéza vznikla z deviatich dekanátov Nitrianskej diecézy a jedného dekanátu Banskobystrickej diecézy. Prvým žilinským biskupom sa stal J. E. Mons. Tomáš Galis, dovtedajší banskobystrický pomocný biskup.

Chvály a vďaky Pánovi za 15 rokov života diecézy vzdali žilinskí seminaristi spoločne s biskupmi zo Slovenska

i zahraničia, kňazmi a Božím ľudom svätou omšou vo štvrtok 16. februára 2023 vo Farskom kostole Sedembolestnej Panny Márie na sídlisku Vlčince v Žiline, ktorej predsedal apoštolský nuncius na Slovensku, J. E. Mons. Nicola Girasoli.

Otec nuncius nás povzbudil svojím entuziazmom, ktorý mu je vlastný. V homílii nás vyzval, aby sme sa radovali a jasali (porov. Mt 5,12) – Gaudete et exultate, pretože prozreteľné rozhodnutie pápeža Benedikta XVI., blahej pamäti, zriadiť Žilinskú diecézu, prinieslo a stále prináša svoje ovocie prejavujúce sa v 12 dekanátoch, do ktorých je včlenených 112 farností, v ktorých pôsobí 259 kňazov, ktorí sa pod ochranou sv. Cyrila a Metoda, diecéznych

patrónov, venujú takmer 400 tisícom veriacim. V kňazskom seminári sa formuje 17 seminaristov.

Boli sme tiež pozvaní k tomu, aby sme kráčali vpred a chceli stále „VIAC“. Vidieť viac mladých a veriacich v našich komunitách, vidieť viac povolaní ku kňazstvu a zasvätenému životu a tiež viac rásť v službe chudobným a núdznym. Otec nuncius vyjadril uznanie a vďaka diecéznemu biskupovi, ktorý za posledných 15 rokov vynaložil chvályhodné a neúnavné úsilie, aby zorganizoval a pozdvihol na vysokú úroveň pastorálne a sociálno-charitatívne projekty a kuriálne štruktúry Žilinskej diecézy.

Okrem diecézneho biskupa bola vďačnosť adresovaná aj všetkým kňazom, rehoľníkom, diakonom a seminaristom, laikom pracujúcim pre biskupstvo,

mladým a celému Božiemu ľudu Žilinskej diecézy, pretože kráčali a stále kráčajú spolu a naďalej duchovne a materiálne budujú diecézu.

Otec nuncius nám taktiež pripomenul slová pápeža Františka, ktorý hovorí o tom, že zdieľanie bol štýl prvej kresťanskej komunity: jednomyseľne zotrvali na modlitbách, kráčali spoločne. Aj sa hádali, ale kráčali spoločne. Poslaním Katolíckej cirkvi totiž nie je konkurovať si, ale spoločne sa podeliť, teda objímať všetkých, s víziou začlenenia, aby sa nikto nemohol cítiť vylúčený.

Na záver homílie zazneli slová povzbudenía: „Žime teda vieru bez výnimiek a výhovoriek! Nie je priestor vyberať si. Vieru a jej obsah treba prijať v celistvosti, žiť ju v plnosti. Dýchajme s Bohom, naplníme si pľúca kyslíkom viery a chcime stále viac, viac, viac!“

Hľa, tu som, pošli mňa!

Dominik Broniš, 3. ročník

Začiatkom roka bolo 21 seminaristov nášho seminára prijatých medzi kandidátov diakonátu a kňazstva. Verejne vyjadrili svoj úmysel prijať posvätný rád pred biskupom, ktorý tento úmysel prijal. Čo sa však mení v živote seminaristu po tejto slávnosti a ku čomu sa to seminaristi kandidátúrou zaviazali? Nech sú nám odpoveďou tri zvolania kandidátov, ktoré sú súčasťou obradu prijatia.

Tu som!

Keď zaznie meno seminaristu, odpovie výrazným: „Tu som.“ Zrazu sa jeho úmysel stáva verejným. Už mnohokrát sa modlil, aby Pán poslal robotníkov na svoju žatvu. Dnes sa však rozhodol pred všetkými zavolať: „Hľa, tu som, pošli mňa!“

Poznal Pána, jeho starostlivosť i lásku, a prijal, že aj on sa môže stať jedným z Pánových robotníkov. Vie, že iba do Pána má skladať nádej, aby vytrval vo svojom povolaní, a prosí, aby čím viac sa blíži k prijatiu sviatosti posvätného stavu, tým viac bol posilňovaný a spolu so žalmistom sa v duchu modlí: „Stúpajú a sil im stále pribúda, až na Sione uvidia Boha najvyššieho.“ (Ž 84, 8)

Chcem!

Biskup poďakoval seminaristom, že odpovedajú na Pánovo volanie, a pýta sa, či chcú dovŕšiť svoju prípravu tak, aby potom, v pravý čas, boli hodní prijať sviatostné svätenie, a tak slúžiť Cirkvi. „Chcem!“ Tento odhodlaný súhlas nie je iba formalitou. Seminarista prijal po-

zvanie napredovať vo formácii, ktorá už bude iná ako predtým. Odteraz bude náplňou každého jeho dňa prispôbovať sa Kristovi.

Seminarista – učeník, ktorý doteraz bol so svojím Majstrom, sa ním teraz necháva pretvárať. Chce sa naučiť umeniu prispôbiť sa Pánovi tým, že pôjde kam On chce, že bude zabúdať na seba, aby sa stal darom pre druhých. Naučiť sa najprv poslúchať a až potom chápať.

Chcem!

Biskup sa pýta, či chcú kandidáti svojho ducha utvárať tak, aby mohli verne slúžiť Kristovi a jeho Telu – Cirkvi. „Chcem!“ Týmto zvolaním sa seminarista odhodlá ešte viac prehĺbiť svoj duchovný život.

Aby poslušnosť, ktorú si predsavzal, mohol aj uskutočniť, musí sa ku Kristovi stále viac približovať. Čím viac teda bude poznávať Krista, tým viac ho bude schopný poslúchať a prijať misiu, ktorú má pre neho pripravenú. Vie, že čím bližšie Kristovi bude, tým viac si osvojí jeho správanie, aby raz mohol slúžiť ako Dobrý Pastier, ktorý aj život vydá za svoje ovce.

Pár poznámok ku kandidatúre...

Obrad prijatia medzi kandidátov posvätného stavu sa má konať, keď je isté, že žiadateľov úmysel, doložený potrebnými vlastnosťami, dosiahol dostatočnú zrelosť. Tento verejný úmysel prijať posvätný rád má prijať biskup alebo predstavený rehoľného inštitútu. O prijatie medzi kandidátov diakonátu alebo kňazstva je nutné najprv požiadať vlastnoručne napísanou žiadosťou.

V našom seminári bol zvyk prijímať medzi kandidátov posvätného rádu seminaristov piateho ročníka. Reflektujúc aktuálne dokumenty, ktoré upravujú formáciu seminaristov a ktoré odporúčajú prijímať medzi kandidátov posvätného stavu seminaristov tretieho ročníka, bude tento obrad aj v nitrianskom seminári typický pre tretí ročník. Tento rok bol teda prechodný a obrad prijatia medzi kandidátov posvätných stavov absolvovali seminaristi tretieho, štvrtého a piateho ročníka spoločne.

Sviatosť eucharistie

Patrik Halaj, 4. ročník

Až počas koronakrízy, keď bolo zakázané slávenie verejných bohoslužieb, sme si mnohí uvedomili, akú veľkú hodnotu má svätá omša. Eucharistiu nazývame „Najsvätejšou sviatosťou“, pretože na rozdiel od ostatných sviatostí, v ktorých sa s nami Kristus stretáva len v účinku a sile sviatostných znamení, v Eucharistii sa s nami stretáva osobne. Kristus v nej sprostredkúva tomu, kto Eucharistiu prijíma aj slávi, celú plnosť svojho ľudstva aj božstva – celého svojho bytia.

Eucharistia je obetou vzdávania vďaka Otcovi, je dobrorečením, ktorým Cirkev ospevuje Božiu slávu a ďakuje Bohu za všetky jeho dobrodenia a za všetko, čo vykonal. Je stretnutím Božích detí s ich Otcom v Kristovi a v Duchu Svätom. Je to modlitba modlitieb – najvyššia modlitba Cirkvi. Aj kresťanská iniciácia, ktorú tvorí prijatie sviatosti krstu, birmovania a Eucharistie, vrcholí v Eucharistii. Pri jej slávení sa spájame s nebeskou liturgiou už tu na zemi.

Svätá omša je obeta a zadosťučinenie za naše hriechy. Keď Cirkev slávi Eucharistiu, koná pamiatku Kristovej Veľkej noci a tá sa stáva prítomnou. Obeta, ktorú Kristus priniesol raz navždy na kríži, zostáva stále aktuálna. Vždy, keď sa slávi obeta kríža, v ktorej bol obetovaný Kristus, uskutočňuje sa dielo nášho vykúpenia. Kristus sa v tejto sviatosti stáva prítomným prepodstatnením chleba a vína na telo a krv Pána Ježiša. V Najsvätejšej sviatosti oltárnej sú obsiahnuté „opravdivo, skutočne

a podstatne telo a krv spolu s dušou a božstvom nášho Pána Ježiša Krista, teda celý Kristus“. (KKC 1374)

Pred nesmiernou veľkosťou tejto sviatosti môže veriaci iba pokorne a s vrúcnou vierou opakovať stotníkove slová: „Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.“

Sviatosť Eucharistie, ako aj ostatné sviatosti, pôsobí *ex opere operato* („vykonaním úkonu“), čiže mocou Kristovho spasiteľného diela. Keď sa slávi podľa úmyslu Cirkvi, pôsobí v nej a skrze ňu moc Ježiša Krista a jeho Ducha nezávisle od osobnej svätosti a spravodlivosti vysluhovateľa.

Pri Eucharistii to nie je tak ako pri ostatných sviatostiach, kde je moment vyslúženia a prijatia sviatosti súčasťou jej slávenia. Pri Eucharistii rozlišujeme okamih prijatia sviatosti – sväté prijímanie – a slávenie – svätá omša.

Manna – predobraz Eucharistie

Boh ľudstvo dlhodobo pripravoval na to, aby dokázalo prijať, že je prítomný medzi nami ako Chlieb. Keď Židia putovali z egyptského otroctva do zaslúbennej Zeme, často prežívali krízy, neraz sa chceli vrátiť späť do Egypta a rozmýšľali nad tým, ako im tam bolo dobre. Práve počas tohto momentu duchovného i fyzického hladu im Boh dáva chlieb z neba – mannu – zrníčka, ktoré mohli pozbierať zo zeme.

Boh darom manny pripravoval ľudstvo na prijatie daru Eucharistie. Manna bola posilou na ceste z otroctva do slobody;

Eucharistia je našou posilou v pozemskom putovaní.

Zaujímavosťou manny bolo, že sa nedala nazbierať do rezervy. Museli ju zbierať každý jeden deň. Každý deň Boh preukazoval svoju vernosť vo svojich prisľúbeniach, že týmto chlebom bude sýtiť tento putujúci národ. Židia si vždy mali nazbierať toľko manny, koľko potrebovali. Ak si nazbierali viac, skysla/zhorkla a bola nekonzumovateľná. Takto Boh skúšal dôveru svojho ľudu v tom, že ho neopustí a bude ho sýtiť. Manna je teda chlebom pútnika, chlebom vytrvalosti človeka a chlebom vernosti Boha. Mannu dostali prvýkrát pri hore Sinaj, kde predtým dostali Prikázania. Boh teda od nás vyžaduje, aby sme dodržiavali jeho Prikázania a preto, aby sme ich dokázali splniť, nám dáva posilu.

Môžem ísť na sväté prijímanie?

Ak prijímame Eucharistiu, tak nás svätá Kristova moc posilňuje v zápase s pokušením. Rozlišujeme preto, či ísť alebo neísť na sväté prijímanie. Samozrejme, kto má ťažký, teda smrteľný hriech – vo vážnej veci, vedome a dobrovoľne, nech sa očistí vo sviatosti zmierenia, ale ten, kto je uprostred zápasu s pokušením, ktoré naňho dolieha, alebo ten, kto je uprostred zápasu odpustenia, kto sa s niečím trápi, tomu Pán Ježiš v Eucharistii hovorí: „Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení a ja vás posilním.“

Eucharistia teda nie je odmenou pre bezúhonných, ktorí sú svätí a s ničím nemajú problém, ale je pokrmom a posilou zápasiacich a putujúcich. Svätý Alfonz z Liguori to vysvetľuje na nasledovnom

príklade: „Myslíš, že je správne vzdávať sa od ohňa vtedy, keď ti je zima? Práve preto, že tvoje srdce chladne, mal by si ešte častejšie pristupovať k Eucharistii, pravda, ak chceš úprimne milovať Ježiša Krista.“

Účinky prijímania Eucharistie

Keďže v Eucharistii prijímame samého Krista, prijímanie Najsvätejšej oltárnej sviatosti prináša človeku obrovské milosti:

• „Prehľbuje naše zjednotenie s Kristom.“ (KKC 1391) – hlavným ovocím Eucharistie je, keď prijímateľ dosiahne najužšie spojenie s Kristom. Veď Pán hovorí: „Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom.“ (Jn 6,56)

• „Čo spôsobuje hmotný pokrm v našom telesnom živote, to obdivuhodným spôsobom uskutočňuje sväté prijímanie v našom duchovnom živote. [...] zachováva, zveľaďuje a obnovuje život milosti prijatý v krste.“ (KKC 1392)

• „Odlučuje od hriechu.“ (KKC 1393)

• „Posilňuje lásku.“ (KKC 1394)

• „Chráni pred budúcimi smrteľnými hriechmi.“ (KKC 1395)

• „Utvára Cirkev. Tí, čo prijímajú Eucharistiu, sú užšie zjednotení s Kristom. Preto ich Kristus spája so všetkými veriacimi do jedného tela – Cirkvi. Prijímanie Eucharistie obnovuje, posilňuje a prehľbuje toto včlenenie do Cirkvi, ktoré sa uskutočnilo už krstom.“ (KKC 1396)

• „Zaväzuje voči chudobným. Aby sme v pravde prijímali Kristovo telo a jeho krv obetované za nás, musíme spoznať Krista v tých najchudobnejších, jeho bratoch.“ (KKC 1397)

Nikdy nezabudnime na to, aký obrovský poklad je ukrytý v tejto sviatosti. Snažme sa čo najčastejšie zúčastňovať najsvätejšej obety a prijímajme sviatosť lásky s veľkou radosťou a pokorou, aby Pán mohol pripodobniť naše srdcia svojmu Najsvätejšiemu Srdcu.

V tajomstve kríža

doc. Mgr. Róbert Horka, PhD., prednášajúci v kňazskom seminári

Keď chcel svätý Ján Pavol II. opísať vzťah medzi vierou a rozumom, našiel ho v Kristovom kríži: „Rozum nikdy nevyčerpá obsah tajomstva lásky, ktoré predstavuje kríž, zatiaľ čo kríž môže dať rozumu aj tú poslednú odpoveď, ktorú rozum hľadá. (FR 23) Preto v kríži tak často hľadáme odpovede na otázky, ktoré nás trápia, a zisťujeme, že je len jediná: láska Boha a človeka. Tieto slová píšem 21. februára 2023. Keď v tento deň

roku 1865 prišli zo Švajčiarska tri krížové sestry, aby v mojich rodných Zlatých Moravciach založili svoj prvý kláštor na Slovensku, našli na stene zavesený kríž. Podľa tradície ho tam zavesil osobne ich zakladateľ páter Teodózus Florentini a povedal: „Tu nech sa sestry učia milovať kríž.“ Kríž im mal stále pripomínať jeho slová: „Potrebujem sestry, ktoré rozumejú krížu. S takými dokážem všetko.“

Slová pátra Teodózia sú dodnes pravdivé. Ak sa naučíme milovať kríž, dokážeme všetko. Tak to videl aj svätý apoštol Pavol, keď písal Korinťanom: „Rozhodol som sa, že nechcem medzi vami vedieť nič iné, iba Ježiša Krista, a to ukrižovaného.“ (1Kor 2,2) A rovnako sa nad významom kríža zamyslel aj svätý Augustín, keď vykladal celé Jánovo evanjelium: „Čo máme povedať o kríži? Jeho význam sa jasne odкрýva v tom, čo povedal Apoštol: Aká je to šírka a dĺžka, výška a hĺbka. (Ef 3,18) Šírkou je jeho priečne brvno, na ktoré sa rozťahujú ruky toho, čo na ňom visí. Táto šírka jeho lásky predstavuje dobré skutky. Dĺžkou je priečne brvno od toho miesta až po zem. To je miesto pre chrbát a nohy. Tie sú znakom vytrvalosti po celý čas až do konca. Výškou je vrchná časť, ktorá sa dvíha od priečneho brvna nahor. Tá naznačuje najvyšší cieľ, ku ktorému každá činnosť smeruje. Veď predsa všetky vytrvalo konané dobré skutky, čiže šírka a dĺžka, majú byť konané pre nebeskú odmenu od Boha tam hore. Hĺbkou je tá časť, ktorá je vsadená do zeme. Je síce skrytá a nedá sa vidieť, ale iba vďaka nej môže stáť celá viditeľná veľkosť kríža. Tak aj všetko naše dobro pochádza z hĺbín Božej milosti, ktorú nemožno ani obsiahnuť ani odmerať.“

Z tejto Augustínovej úvahy sa dá zostaviť plán pre pôstnu a vôbec každú kresťanskú obnovu človeka. Ak má byť človek vyvážený, ak chce opäť získať stratenú stabilitu, musí si najskôr uvedomiť, že nik z ľudí nie je spasiteľom, že všetci závisíme na dare Božej milosti, za ktorý musíme denne ďakovať a o ktorý musíme denne prosieť. Tak získame potrebnú hĺbku. Túto osobnú zbožnosť síce nevidieť, ale iba z nej vyrastá vytrva-

losť v dobrom. Iba ten, kto podchvíľou nemení postoj, kto nie je – ako sa u nás hovorí: kam vietor, tam plášť – sa môže stať pre svoje okolie oporou, na ktorú sa môžu spoľahnúť tak, ako sú pre ľudské telo oporou nohy a chrbát. Tak získame dĺžku, najviditeľnejší rozmer pravej ľudskosti.

Ak postúpime ďalej, priečne brvno a na ňom rozťahnuté ruky sú obrazom otvoreného náručia pre každého. Sú obrazom ľudskej dobroty. Ale toto priečne rameno leží na dlhom brvne. Nejde teda o nárazovú dobrotu na Vianoce, pri pohromách, cez pôst a zvyšok nič. Človek je povolaný každý deň vytrvalo konať dobro. Už len preto, že jednoducho je dobré robiť dobre. Nemusia to byť veľké veci, ale nech nám za hrst' drobných dobrých skutkov naplní každý deň. Vtedy správne žijeme podľa kríža. A na otázku, prečo to máme robiť, odpovie vrchná časť kríža nad priečnym brvnom. Lebo dobro nemá iba prirodzenú cenu zušľachtenia mňa samého a ľudskej spoločnosti okolo mňa. Dobro v človeku je obrazom samého dobrého Boha. Preto má nadprirodzenú cenu, za ktorú sa kupuje nebeské kráľovstvo. A čím viac naplníme svoj život dobrými skutkami, tým viac sa podobáme Bohu, a tým viac si zasluhujeme prebývať v nebi. Preto vrchná časť, akési vyústenie kríža, smeruje do neba. A s tým svätý apoštol Pavol aj končí celý výrok o šírke, dĺžke, výške a hĺbke: „...aby ste poznali Kristovu lásku a aby vás naplnila celá Božia plnosť.“

Pestujme teda zbožnosť kríža, učme sa mu rozumieť, stávajme sa spodobením Krista ukrižovaného a bude o nás platiť výrok pátra Teodózia: „S takými dokážem všetko.“

Kde si, Ježišu...?

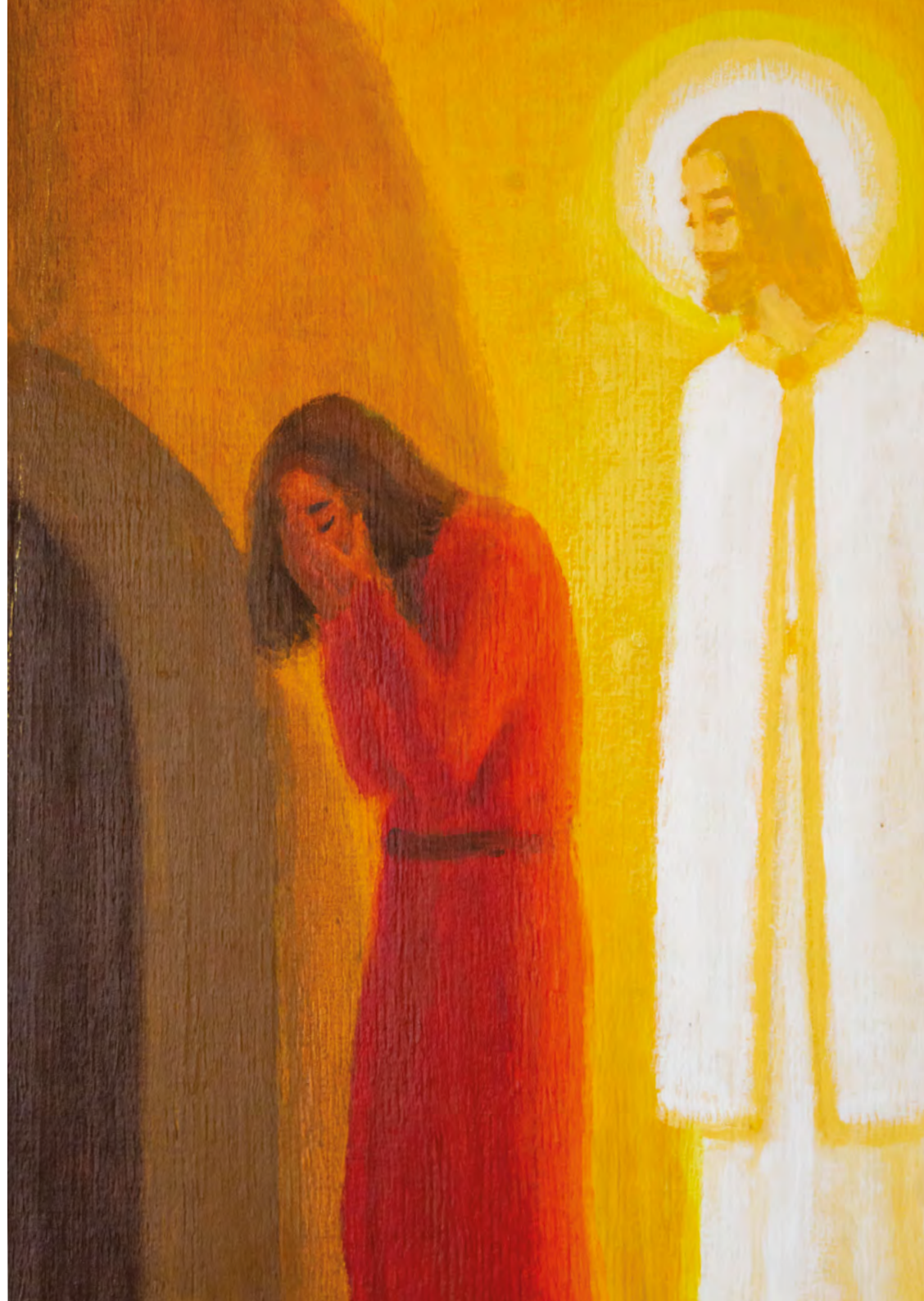
Dominik Tisovský, 6. ročník

„Ale Mária stála vonku pri hrobe a plakala. Ako tak plakala, nahla sa do hrobu a videla dvoch anjelov v bielom sedieť tam, kde bolo predtým uložené Ježišovo telo, jedného pri hlave, druhého pri nohách. Oni sa jej opýtali: „Žena, prečo plačeš?“ Vravela im: „Odniesli môjho Pána a neviem, kde ho položili.“ Keď to povedala, obrátila sa a videla tam stáť Ježiša; no nevedela, že je to Ježiš. Ježiš sa jej opýtal: „Žena, prečo plačeš? Koho hľadáš?“ Ona mu v domnení, že je to záhradník, povedala: „Pane, ak si ho ty odniesol, povedz mi, kde si ho položil, a ja si ho vezmem.“ Ježiš ju oslovil: „Mária!“ Ona sa obrátila a po hebrejsky mu povedala: „Rabbuni,“ čo znamená Učiteľ. Ježiš jej povedal: „Už ma nedrž, veď som ešte nevystúpil k Otcovi; ale chod' k mojim bratom a povedz im: Vystupujem k môjmu Otcovi a vášmu Otcovi, k môjmu Bohu a vášmu Bohu.“ Mária Magdaléna išla a zvestovala učeníkom: „Videla som Pána,“ a že jej toto povedal. (Jn 20,11-18)

Je možné hľadiť priamo do Ježišových očí a pritom nevidieť Ježiša? Myslím, že Mária Magdaléna by na základe vlastnej skúsenosti isto súhlasila. Potvrďuje to aj evanjelista Ján, keď opisuje udalosti krátko po Ježišovom zmŕtvychvstaní. Ponúka nám obraz Márie Magdalény, ako s očami zakalenými od smútku uprene hľadá do hrobu a hľadá mŕtve telo svojho milovaného Pána. Už len pri myšlienke, že ho navždy stratila, preniká jej vnútro ničivá clivota. V tejto bezútešnej situácii k nej pristupuje zmŕtvychvstalý Ježiš a pýta sa jej: „Žena, prečo plačeš?“ Ona odvrátila svoj zrak od hrobu, uprela zaslzené oči na Ježiša, no Ježiša v skutočnosti nevidela. Mária sa fyzicky odvrátila od hrobu, hľadela Ježišovi priamo do tváre, dokonca sa s ním rozprávala, no vo svojom vnútri stále upierala zrak do prázdneho hrobu, a tak nebola schopná spoznať Ježiša. Zlomový okamih nastáva vtedy, keď ju Ježiš oslovuje po mene. „Mária!“ Akoby hovoril: „Mária,

tu som! To som ja, ktorý je tvoj milovaný Pán! To som ja, ktorý zomrel na kríži, bol pochovaný a vstal z mŕtvych! To som ja, ktorého hľadáš!“ A je veľmi zaujímavé, čo uvádza evanjelista ďalej. Mária sa obrátila a oslovila Ježiša „Učiteľ“. Obrátila? Veď už bola k nemu obrátená, alebo nie? Nie, až v tomto okamihu sa skutočne obrátila. No nešlo už o fyzické obrátenie. Láskavé slová jej Pána prenikli do hlbín Máriinho srdca a odvrátili jej vnútorný zrak od ničivého smútku, aby zakúsila ohromnú plnosť radosti pri pohľade na zmŕtvychvstalého Ježiša.

Tak veľmi sme podobní Márii Magdaléne. Ako často aj my uprene hľadáme do hrobov svojich problémov. Ako Mária sýtime sa smútkom, mysliac si, že nás Ježiš definitívne opustil. Nie sme schopní ho spoznať. A pritom zmŕtvychvstalý Ježiš stojí tak blízko nás, volá nás po mene a čaká. Čaká, kým svoj pohľad obrátíme na neho.

Srdce môže obrátiť jedine Boh

ThDr. Ivan Šulík, PhD., prednášajúci v kňazskom seminári

Povolaním betlehemských sestier sú modlitba, ticho, samota a práca. Kláštor Panny Márie v raji sa nachádza v náručí majestátneho pohoria Tennengebirge, v blízkosti vznešeného vrchu Hochkönig.

V horskom prostredí rakúskych Álp, neďaleko Salzburgu, sa kedysi nachádzala detská ozdravovňa. Dnes našlo v tomto liečivom prostredí Kinderalmu, v nadmorskej výške okolo 1 300 metrov, domov približne 30 klauzúrnych sestier. Medzi nimi aj Slovenka Marialamm.

Modlitba, práca, modlitba

Deň sestier sa začína s ranným brieždením a končí sa okolo dvadsiatej modlitbou Anjel Pána. „Po večernej omši nasleduje veľké ticho, ktoré trvá až do ranných chvál. Je to čas určený výlučne Pánovi,“ hovorí sestra Marialamm.

Ráno vstávajú o štvrtej a dve hodiny sa modlia pred Najsvätejšou sviatosťou. Potom nasledujú spoločné ranné chvály v kostole a tercia.

„Dopoludnia máme dve hodiny štúdia, no netýka sa to všetkých. Niektorí musia pracovať v kuchyni alebo má iné úlohy. Obed je o pol jedenástej,“ dopĺňa denný rytmus rakúska sestra Verita. „Od dvanástej do pätnástej pracujeme, a keďže vstávame zavčasu, večeru máme už okolo pol štvrtej.“ Deň uzatvára svätá omša. Spať chodievajú zvyčajne o ôsmej.

Mária, Betlehem, adorácia

Sestry žijú v komunite po vzore Panny Márie v ustavičnej adorácii. „Sestra Marie hovorievala, že Pannu Máriu nesmieme nechať v nebi samu,“ približuje charizmu rehole sestra Marialamm. „Dogma o nanebovzatí bola vyhlásená na sviatok Všetkých svätých. Mária je prvá medzi svätými, ale zároveň sa tým vyjadruje, že svätosť je povolanie pre všetkých.“

Mníška rodina má v názve slovo Betlehem, miesto, kde sa narodil Ježiš. „Mária tam bola a adorovala, ale aj prijímala pastierov, mudrcov a všetkých návštevníkov,“ dopĺňa sestra Verita. V rovnakom duchu prijímajú aj sestry návštevníkov túžiacich prežiť niekoľko dní v tichu a samote.

Samota, ticho, spoločenstvo

„U nás tvorí jednu realitu samota, ticho a spoločenstvo,“ konštatuje Rakúšanka. Preto sestry prijímajú hostí a duchovne ich môžu sprevádzať. Ak niekto netuží byť stále sám v cele, má možnosť pracovať s hosťami. Navonok sa môže zdať, že kontemplatívny život je neproduktívny, no sestra Marialamm namieta slovami Žalmu 113: „Neplodnej dá Pán bývať v dome ako šťastnej matke detí. Naša každodenná modlitba a obeta pred Pánom prináša mnoho ovocia, hoci azda nehmatateľného. Neraz je to boj, keď plody nevidíme, napríklad v podobe detí.“ Verita dopĺňa príkladom Ježiša: „Tridsať rokov žil v skrytosti a tiež to nebolo neproduktívne. Ide o vyznanie, o to, že svet môže obrátiť iba Pán. Aj

keby som bola misionárka v Číne alebo kdekoľvek inde, srdce môže obrátiť jedine Boh. A keď ma Pán volá, môže skrze mňa niečo urobiť pre svet.“

Pôst, púšť, vzkriesenie

Pôst chápu sestry ako plnosť. „Zriekame sa niečoho, aby sme dostali omnoho viac. Keď sa na to pozeráme takto, je vlastne celý mníšsky život pôstom.“ Každá z nich môže navrhnúť, akým spôsobom sa chce postiť. Môže sa to týkať jedla, vzťahov, modlitby.

„Od jedla sa postíme v pondelky a piatky. V pondelok máme púštny deň, to znamená, že sa nepozerať na hodiny, sme iba s Pánom v adorácii. Pôst pomáha v modlitbe a udržiava čulého ducha. V piatky sa postíme s celou Cirkvou. Počas Pôstneho obdobia nejeme mäso.“

Najkrajším časom z celého roka je pre sestry Svätý týždeň. „Od Kvetnej nedele po Zelený štvrtok nasledujeme Ježiša krok za krokom. V niektoré dni máme podľa evanjelia rozpis, čo Ježiš robí každú hodinu. Liturgia je tým naplnená natoľko, až máme pocit, že sme všetko prežili spolu s ním,“ delí sa o svoje pocity Verita.

Sestry prežívajú pred Veľkou nocou púštny týždeň. „Liturgia Veľkej noci, na ktorú prichádza veľa hostí, trvá v kostole celú noc. Začína sa po západe slnka a má byzantskú štruktúru.“ Rytmus ich života je jednoduchý. Dáva vyniknúť podstate.

(prevzaté z Katolíckych novín a redakčne upravené)

„Pôjdeš pred tvárou Pána“ (Lk 1,76)

František Galis, 5. ročník

Môj príbeh povolania som do tretieho ročníka na Gymnáziu sv. Františka z Assisi v Žiline aktívne nevnímam. Jednoducho som sa venoval tomu, čo ma bavilo: športom, priateľom, seriálom, filmom a iným voľnočasovým aktivitám. Ako mladý muž som svoje povolanie videl skôr vo dvojici a chcel som si založiť rodinu. To som si myslel do tretieho ročníka na GSF, kedy som začal prehodnocovať svoje povolanie.

Na strednej škole sa mi páčilo viacero dievčat, ktoré som chcel viac spoznávať. No ani s jednou som sa nedal dokopy. Vždy som sa snažil viac myslieť na ne ako na seba. A je dosť možné, že preto sa všetky dievčatá, ktoré sa mi páčili, stali mojimi kamarátkami. Uvedomil som si, že možno aj cez toto si ma Pán volá. Možno chce, aby som tu bol pre všetkých, nielen pre moju ženu. A tak som si položil otázku, či si aj mňa môže Pán povolať.

V mojom okolí bolo viacero kňazov, ktorým som vďačný za svedectvo života s Pánom. No najviac ma oslovil pán farár Peter Hudec, ktorého som obdivoval ako chlapec, keď popri kňazskej službe mal čas aj na šport. Vtedy som si asi prvýkrát povedal, že toto by ma mohlo baviť. Ďalšími kňazskými vzormi mi bol môj strýko, otec biskup Tomáš Galis, a môj brat Dominik, cez ktorého som sa dozvedel, že sa každoročne organizujú miništrantské tábory, na ktorých som

spoznal bohoslovcov. Oni mi ukázali, že aj mňa si môže Pán povolať a začal som hľadať nejaké znamenia Pánovho volania v mojom doterajšom živote.

Keď som hľadal nejaké malé pozvania od Pána v mojom živote, tak som si spomenul, ako veľmi vo mne rezonovali slová chválospevu Benediktus, konkrétne slová: „A ty, chlapček, budeš sa volať prorokom Najvyššieho, pôjdeš pred tvárou Pána,...“ Uvedomil som si, ako dobre sa cítim pri miništrovaní, keď som hneď vedľa Pána pri oltári. A keďže miništrujem od piatich rokov, tak sa mi táto blízkosť vryla do srdca.

Pri výbere vysokej školy som sa potreboval rozhodnúť, akým smerom sa chcem v živote vydať. Nebolo to jednoduché rozhodovanie. Najviac ma vnútorne vyčerpával čas rozhodovania. Po čase prvotného rozlišovania som odpovedal Pánovi a prihlásil som sa do Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre.

Počas týchto piatich krásnych rokov vo formácii som pokračoval v rozlišovaní môjho povolania. To, že som v seminári neznamená, že musí byť zo mňa kňaz. Prežil som viacero dôležitých kríz vo formácii, ktoré boli pre mňa akoby otázkami od Pána: „Miluješ ma? Chceš ma nasledovať?“ V každej z nich som si viac uvedomil, že povolanie je obrovský nezaslúžený dar. Cez krízy som sa veľa

naučil. Spoznával som v nich viac a viac Pána. Dal sa mi spoznať ako mocný Boh, ako ten, ktorý dopustí, ale neopustí. Ten, ktorý sa stará a vždy sa postará. Preto som sa v treťom roku formácie rozhodol, že ak to bude Pánova vôľa, tak ho naozaj chcem nasledovať v kňazstve.

Dnes viem, že chcem prežiť svoj život s Pánom, že chcem odpovedať na jeho lásku. Ak niekto z vás, čitateľov, má túžbu alebo cíti volanie ísť za Pánom, tak vás chcem povzbudiť – choď do toho! Život s Pánom je veľké dobrodružstvo. Neboj sa, nie je len ružové, je poriadne farebné. Je to krásny život s Ježišom v službe bratom a sestram. Oplatí sa to. Ja by som sa pre Pána rozhodol znovu.

Jedno nebeské kráľovstvo, poprosím!

Peter Krkoš, 5. ročník

Hrad Canossa je jedným z mnohých na severe Talianska. Nie je však známy kvôli tomu, čo sa odohralo v ňom, ale skôr pred ním.

Gregor VII. bol jedným z najvplyvnejších pápežov histórie. Žil v čase, keď bola voľba biskupov a opátov v rukách rímskonemeckého cisára. Pápež Gregor to zásadne odmietal a postavil sa proti moci cisára. Jeho postavenie mu to dovoľovalo, pretože cisári boli korunovaní rukami pápeža, a tak cisárske postavenie záviselo na pápežovi. Vtedajší cisár Henrich IV. sa však podriaďiť nechcel a vzoprel sa pápežovi. Pápež tak cisára Henricha vylúčil z Cirkvi a uvrhol na neho kliatbu. Tým bolo Henrichovo postavenie oslabené a nemohol vládnuť.

Henrich sa preto rozhodol obliecť si kajúce rúcho a putoval k hradu Canossa. Tam tri dni bosý a v zime čakal, kým pápež odvolá kliatbu, ktorú na neho uvalil. Pápež sa nad Henrichom zľutoval a kliatbu odvolal. Henrich sa opäť ujal moci.

Jeden z komentárov tejto udalosti sa pýta: „Nad čím Henrich uvažoval, keď ho pápež nechal čakať pred hradom v krutej zime?“ A odpovedá: „Henrich tri dni premýšľal nad tým, ako sa pápežovi pomstí.“ Dejiny dávajú tomuto komentá-

ru za pravdu. Henrich IV. síce vydržal chlad, ale nepochopil to podstatné...

Keď Ježiš hovorí o nebeskom kráľovstve, pýta sa zástupcov: „Pochopili ste to všetko?“ A oni odpovedajú: „Áno!“ Ale skutočne sme pochopili, čo Ježiš hovorí?

Poklad človek nájde nanajvýš raz za život. Preto človek, ktorý nájde poklad na poli, predá všetko, čo má, a kúpi pole. Mohlo by sa zdať, že stratil zdravý rozum, ale on jediný rozumie. Našiel predsa poklad, ktorého hodnota prevyšuje všetko, čo dovtedy mal.

Kupec, ktorý pozná hodnotu vzácnej perly, ju hľadá celý život, dňom i nocou. Keď ju raz zazrie, zanechá všetko, čo má, a perlu kúpi. Nenechá si ju ujsť, veď je taká cenná. Aký má zmysel obetovať tak veľa pre niečo také malé? Čo malé býva, to drahé býva.

Rybár, ktorý spúšťa po niekoľký raz svoju sieť do mora, vie, že popri dobrých rybách vytiahne i mnoho takých, ktoré nebudú vhodné. No nešetří sily len na tie dobré, ale vyťahuje všetky. Mohlo by sa zdať, že je to strata času. No každý rybár vie, že je to osvedčený postup. Zlých sa zbaví a z dobrých bude mať prospech. Poklad, kupec i sieť sú obrazy nebeského kráľovstva.

Božie kráľovstvo je poklad, pre ktorý sa oplatí vymeniť istotu formálnosti za pole plné živej viery.

Pre kráľovstvo Boha sa oplatí zanechať ťažkopádny život v mantineloch ľudských príkazov a zákazov za jedinou perlu, ktorou je slobodný život v Duchu Svätom.

Nebeské kráľovstvo je sieťou, ktorá prijíma jedných i druhých a ujíma sa tých, ktorí chcú žiť s Bohom, ktorý nie je nechápavým tyranom, ale obetavým Otcom, ktorý za lásku nežiada protiúčet.

Pre nebeské kráľovstvo sa oplatí „stratiť rozum“ v tom najlepšom slova zmysle. Znamená odvrátiť zrak od seba a nasmerovať ho na Krista. Na toho, ktorý neočakáva, že pre neho budeme krvopotne stavať babylonské veže naoko bezchybných životov, ale že prijmemo stavbu, ktorá už stojí. Nebeské kráľovstvo je realitou, je mentalitou každodenného života. Znamená prijať, že v mojom živote ide o všetko a to všetko sa nedosahuje námahou pre Boha, ale spoluprácou s ním. Božie kráľovstvo nie je „hudba budúcnosti“, ale láska, radosť a pokoj v Duchu Svätom už dnes!

Aj dnes máme príležitosť rozhodnúť sa pre Božie kráľovstvo. Urobme to s Kristom, a nie ako cisár Henrich. Tak budeme schopní na otázku, či sme všetko pochopili, odpovedať okrem teoretického predovšetkým praktickým áno.

Na slovíčko: Martina Korytiaková

Matej Kuna, 2. ročník

Martina Korytiaková pôsobí od aktuálneho akademického roka na Katedre biblických vied RKCMBF UK a na pracovisku v Nitre vedie prednášky z biblickej archeológie, historických kníh Starého zákona a starozákonnej múdroslovnej literatúry.

Pani doktorka, keďže ste medzi nami nová, boli by sme radi, keby ste sa nám v krátkosti predstavili.

Pochádzam z Brezna, no momentálne žijem v Banskej Bystrici. Moji rodičia stále bývajú v Brezne. Mám jednu staršiu sestru Eriku a dve krstné deti, Mareka a Veroniku, ktorí žijú v Trenčíne. Študovala som na Obchodnej akadémii v Brezne. Vysokú školu v odbore medzinárodný obchod som absolvovala v Nitre na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU.

Po vysokoškolských štúdiách som pôsobila šesť rokov ako učiteľka odborných ekonomických predmetov na Obchodnej a Hotelovej akadémii v Brezne. Počas práce učiteľky som súčasne externou formou absolvovala teologické štúdiá na RKCMBF UK v Bratislave, konkrétne v Teologickom inštitúte v Badíne. Po ich skončení som sa rozhodla pokračovať v špecializácii biblická exegéza na Pápežskom biblickom inštitúte v Ríme, kde som absolvovala tak licenciátne, ako aj doktorandské štúdium. Pred tým,

ako som dostala možnosť vyučovať biblické kurzy v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre, som sa na krátko vrátila k svojmu pôvodnému remeslu a pôsobila som ako pomocná účtovníčka v súkromnej sfére na Slovensku. Po dlhých rokoch sa teda opäť vraciam späť do Nitry, čo vnímam ako prejav Božej prozreteľnosti, pretože tu som nielen študovala, ale počas štúdia som sa začala aj hlbšie zaujímať o svoju vieru.

Vyštudovali ste manažment a ekonomiu na Poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Aká bola vaša cesta od manažmentu k biblickým vedám?

Ako som už naznačila, začiatok mojej „cesty“ – ako ste to pekne biblicky vyjadrili – začal už počas mojich vysokoškolských štúdií tu v Nitre. Mala som to šťastie stretnúť na fakulte spolužiačku, ktorá bola veriaca, tak ako aj ja, ale jej prirodzené prepojenie viery so životom ma oslovilo natoľko, že som začala premýšľať nad svojím prežívaním viery. Keďže meno človeka je veľmi dôležité, týmto pozdravujem Marcelu a ešte raz jej ďakujem za jej svedectvo viery svojím životom. Uvedomila som si, že potrebujem v prvom rade pochopiť, čomu verím, aby som to vedela aj žiť. Z toho dôvodu som sa už ako učiteľka rozhodla študovať teológiu a popri tom, samozrejme, aj filozofiu či iné matérie, ktoré sú svojou povahou odlišné od ekonomie, lebo som cítila, že formácia tohto druhu mi chýba. Počas teologických štúdií som však následne našla viac, než som hľadala. Zistila som, že ma zvlášť zaujíma Sväté písmo a originálne, pôvodné jazyky ako hebrejčina a gréčtina. Tým som si konečne uvedomila nielen svoj talent na jazyky, ale aj spôsob, ako tento dar využiť pre väčšie dobro iných.

Veľkú zásluhu na tomto odhalení talentu má môj niekdajší vyučujúci Starého zákona, doc. S.S.D. Blažej Štrba, PhD., s ktorým sme dnes na fakulte už kolegovia, a veľmi mu za to ďakujem. Bol to on, ktorý mi povedal o možnosti aj pre laikov pokračovať v štúdiách biblickej exegézy v Ríme, po tom ako som pod jeho vedením úspešne napísala magisterskú exegetickú prácu na stať z knihy Pieseň piesní. Aj v tomto vidím s odstupom času veľký dotyk Prozreteľnosti. Následný krok už spočíval v zanechaní pôvodného remesla a vo vykročení na dlhú cestu k tomu novému.

Určite je to veľký rozdiel vyučovať na strednej škole a prednášať na univerzite. Ako sa medzi nami zatiaľ cítite?

Áno, máte pravdu. Rozdiel je to skutočne veľký. Niežeby to prvé bolo ľahšie než druhé. To vôbec nie. Vyučovanie na ktoromkoľvek stupni je vždy náročné remeslo, ak sa robí poctivo, svedomito a dôkladne. Rozdiel skôr vnímam v hĺbke a šírke prednášanej matérie a v prípade biblických textov aj vo veľkej miere zodpovednosti za ich správne a pravdivé podanie a vysvetlenie. Tak ako sa obsah predmetu podá, tak pôjde skrz mojich študentov, teda vás – bohoslovcov, ďalej k ľuďom do farností, čo v prípade Svätého písma je veľmi zaväzujúce.

A ako sa medzi vami cítim? Zatiaľ veľmi dobre. Vládne tu príjemná, priateľská atmosféra. S úsmevom hovorím „zatiaľ“, lebo čas prvých skúšok ešte len príde... Verím však, že ani ich náročnosť a výsledky nič nezmenia na doterajšej atmosfére, ale budú obojstranným povzbudením ďalej rásť v poznaní Písma.

Ste prvá Slovenka, ktorá získala doktorát na Pápežskom biblickom inštitúte v Ríme. Ako sa spätne pozeráte na roky štúdia strávené v Ríme?

S neopísateľnou pokorou voči nezaslúženému daru a nevysloviteľnou vďakou voči Bohu i množstvu ľudí, ktorí mi rôznym spôsobom pomohli prejsť náročnou cestou štúdií až do úspešného cieľa, vrátane zahraničných donorov, slovenských biskupov Mons. ThDr. Mariána Chovanca a Mons. Tomáša Galisa, PhD. i vdp. ThLic. Romana Seka.

Dizertačnú prácu ste písali na tému „Priestor v knihe Judita: Naratívna analýza a interpretácia priestoru“. Čo vás viedlo skúmať práve knihu Judita?

Viedlo ma k tomu zistenie, že Kniha Judita je málo poznaná medzi nami veriacimi. Aby som však bola úprimná, prvé usmernenie na Knihu Judita prišlo od biblistu doc. Blažeja Štrbu v rámci môjho osobného pátrania po texte, ktorý je málo poznaný a zaslúžil by si patričné skúmanie. Čo sa voľby témy „priestor“ týka, primálo ma k tomu odhalenie skutočností, už počas tvorby mojej licenčnej práce v Ríme, že práve tento aspekt i elementarárčie potrebuje byť v biblickom svete viac docenený a pri čítaní viac vnímaný.

Keď sa pozrieme na samotné čítanie, meditovanie a štúdium Božieho slova, veľakrát je to pre nás veľmi náročné, aké spôsoby sú na to najlepšie?

Spojili ste dokopy tri skutočnosti, ktoré by som ja odlišila. Hoci nie sú v kontraste, každá z nich je špecifická, a preto si vyžaduje aj iný prístup. Všetky majú ale spoločného menovateľa. Tým je fakt, že Božie slovo treba v prvom rade

čítať, a dodala by som – čítať ho nahlas alebo aspoň potichu. To platí aj keď si ho čítam sám/sama pre seba alebo s niekým iným. Nechať zaznieť Božie slovo znamená umožniť mu, aby som ho počul/-a a ono mohlo do mňa vstúpiť. Veď k tomu nás vyzýva aj samotné Evanjelium vo vzťahu k vtelenému Slovu: „...počúvajte ho.“ (Mt 17,5) S čítaním súvisí aj jeho štúdium, pretože biblické texty sú dielom svojej doby a svojho času. Preto sa nám často javia vzdialené vo svojom spôsobe vyjadrovania a použitých konceptoch. V tomto smere žijeme veľmi požehnané časy, pretože máme k dispozícii mnoho komentárov k jednotlivým biblickým knihám. Tie nám pomôžu vstúpiť do sveta Biblie a porozumieť čítanému textu. Pre slovenských študentov, ale aj veriacich, je už k dispozícii viacero takýchto komentárov aj v slovenčine alebo češtine. Až po prečítaní a pochopení textu prichádza meditácia, a nie opačne. Premýšľať môžeme až nad prečítaným a porozumeným. Veľmi odporúčaným spôsobom čítania posvätných textov s následnou meditáciou je tzv. lectio divina. Odporúčam však aj sledovať kázne a príhovory pápeža Františka, ako napr. pred modlitbou Anjel Pána každú nedeľu, ktoré sú veľmi inšpiratívne vo vzťahu k meditácii nad biblickým textom. Rovnako využijem príležitosť a pozývam všetkých – veriacich, študentov i kňazov – sledovať podcasty k nedeľným čítaniam v rámci projektu občianskeho združenia Cleopas (www.cleopas.biblica.sk/books/). Veriaci teda majú jedinečnú príležitosť vypočuť si odborný výklad Božieho slova jednoduchým a zrozumiteľným spôsobom.

Je nejaký citát z Biblie, ktorý je zároveň aj vaším životným krédom?

Takých citátov by sa dalo nájsť viac, nie iba jeden. Najčastejšie si však sama pre seba pripomínam časť zo Ž 131,1: „Pane... Nežením sa za veľkými vecami ani za divmi pre mňa nedosiahnuteľnými.“ a „Sme neúčinní sluhovia, urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.“ z Lk 17,10. S oboma súvisí tretí citát, ktorý síce nie je zo Svätého písma, ale má s tými biblickými spoločnú ideu venovať život práci, t. j. službe pre dobro ostatných: „Radšej sa opotrebovať, ako zhrdzavieť.“ (Denis Diderot)

Prežívame pre nás kresťanov najdôležitejšie sviatky roka. Ako sa na Veľkú noc pozerá biblista?

Neviem, ako sa na Veľkú noc pozerajú iní biblisti. Za mňa môžem povedať, že Veľkú noc vidím najmä – a to je asi prirodzené – cez súvisiace posvätné texty Nového i Starého zákona a hĺbku ich

posolstva pri slávení. Tak ako pre Izraelitov a dnes Židov bol a je sviatok Paschy spojený so záchranou z domu otroctva a naplnením Božích prisľubov i prejavom nesmiernej lásky Boha k človeku, tak aj pre nás je Veľká noc rovnako prelomovým momentom v dejinách spásy. Spása, ktorá nám bola darovaná ako nesmierny a nezaslúžený prejav Božej lásky k nám, je pre mňa neustále predmetom nekončiacej vďaky, údivu a meditácie. Vedie ma to k radosť zít a smelo ďalej kráčať cestou, ktorú pred nami prešiel Ježiš Kristus a nechal nám aj návod, ako to urobiť. Len ho počúvajte čítaním Božieho slova.

Pani doktorka, zo srdca vám ďakujeme za čas a ochotu odpovedať na naše otázky.

Aj ja vám veľmi pekne ďakujem a želim vám i všetkým vašim čitateľom požehnané a radosť veľkonočné sviatky.

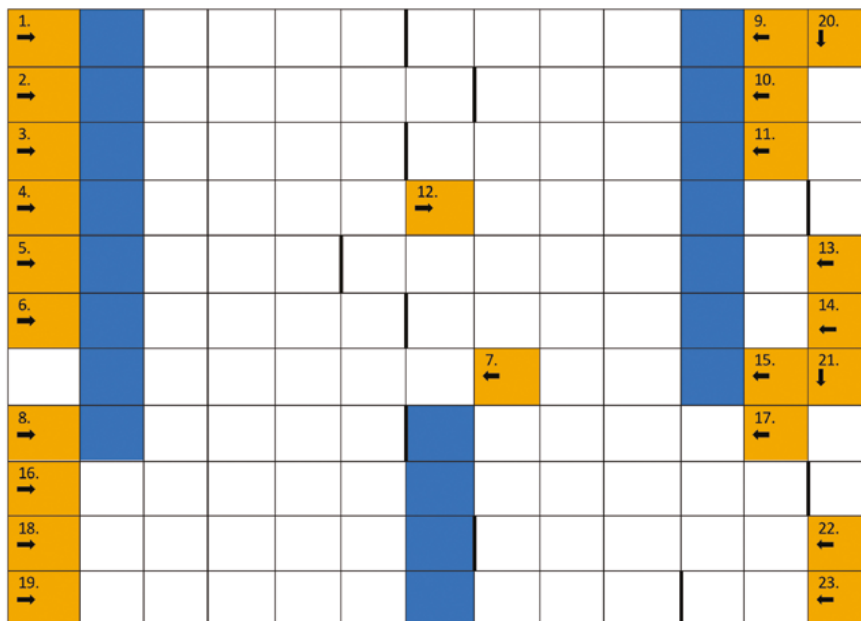

Súťaž

Lubomír Staník, propedeutický ročník

Milí čitatelia, ak správne vyriešite nasledujúcu krížovku, dozviete sa, čo je pravým tajomstvom každoročných veľkonočných sviatkov. Po správnom vyriešení tajničky si svoju odpoveď skontrolujte podľa Svätého písma v Lk 24,34. Správnu odpoveď posielajte v latinskom aj slovenskom preklade.

Dvojhľásky a písmeno CH zapisujte do políčok oddelene.

1. Logos, 2. Nato mu povedal Natanael: „Z Nazareta? Čo odtiaľ môže byť dobré?“ Filip mu odpovedal: „Podľa _____!“ (Jn 1,46), 3. Oslovenie Krista (učiteľ inak), 4. Povolanie (práca) apoštola Petra, 5. Rajská záhrada, 6. Sv. Euzébie z Milasy, menom inak... (X_ _ _), 7. Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čo jej dodá slanost? Už nie je na nič súca, len ju _____ von, aby ľudia po nej šliapali. (Mt 5,13), 8. Neveriaci apoštol, 9. Mena rímskej republiky, 10. Hospodárske zviera podľa evanjelia, 11. Meno jedného z evanjelistov, 12. Izraelský národ, 13. „Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za _____.“ (Mk 10,45), 14. „Pastieri ušli, a keď prišli do mesta, vyzozpávali všetko, aj o tých, čo boli posadnutí zlými _____.“ (Mt 8,33), 15. Biela kryštalická látka spomínaná vo Svätom písme, 16. Príbeh vo Svätom písme, 17. Vyobrazenie, 18. Panovník, 19. Hovoril im veľa v podobstvách: „_____ vyšiel rozsievať.“ (Mt 13,3), 20. Koráb, 21. Skratka starozákonnej knihy Pentateuchu, 22. Prírodný jav počasia typický pre leto, 23. Skratka novozákonnej knihy, ktorú napísal evanjelista Lukáš.

Vtipy

Ladislav Lomjanský, 2. ročník

Idú tri mníšky na aute a dôjde im benzín. V diaľke zbadali benzínovú pumpu, ale chýba im nádoba. Prehľadajú celé auto a nájdu nočník. Tak dôjdu na pumpu, natankujú do nočníka a idú naspäť. Ako tak lejú ten benzín, ide okolo farár pozrie na ne, zakrúti hlavou a povie: „No sestry, mať tak vašu vieru...“

Historický záznam kronikára z Palestíny spreď dvoch tisícročí: „Vlani nás prepadli krdle kobyliiek. Bolo to naozaj hrozné! Všetko nám zožrali... Len prorok Ján Krstiteľ si pochvaloval, že si ich zavaril vyše päťdesiat pohárov...“

Stále mi vyčítajú, že nechodím do kostola. Ale podľa mňa je Bohu milšie, keď sedím v krčme a myslím na neho, než keby som sedel v kostole a myslel na pivo.

Manažér frimy Coca-Cola zájde do sakristie za pánom farárom a hovorí mu: „Otče, dám vám jeden milión dolárov, keď na veľkonočnej svätej omši poviete, že: „Každodennú Coca Colu daj nám dnes.““

„Nie!“
„Dám vám 10 miliónov dolárov.“
„Nie!“

„Dám vám 100 miliónov.“
„Nie, v žiadnom prípade!“
Manažér sa otočí, so sklonenou hlavou odchádza, vyjde z kostola a hovorí: „No, bol by som veľmi zvedavý, koľko zaplatil pekár.“
(*miništrant Matúš Kanyicska / Máté Kanyicska – Strekov*)

Miništrant po svätej omši hovorí mame: „Mama, mama, dnes som zachránil pána farára!“
„A ako?“
„Ostatní miništranti strčili klinec do stoličky pána farára, a keď si chcel sadnúť, rýchlo som odtiahol stoličku.“
(*miništrant Konrád Dékány – Svodin*)

Správne riešenie tajničky nám posielajte do 10. 05. 2023 na adresu: gorazd@ksnr.sk, alebo Redakcia časopisu Gorazd, Samova 14, 949 01 Nitra.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do vianočnej súťaže a srdečne blahozeláme vyžrebovaným výhercom – Alex K., Veronika S. a Mária G. Cenu za kreatívnu odpoveď vo forme videa a básne získavajú Michal a Terezka F. a Jana V. s Dominikou P.

Drahí priatelia, ak máte záujem dostávať náš časopis priamo ku vám domov, môžete si ho objednať zaslaním objednávky s vašimi údajmi a počtom objednaných kusov na e-mailovú adresu gorazd@ksnr.sk alebo na adresu Redakcia časopisu Gorazd, Samova 14, 949 01 Nitra.

Pripravujeme
pre vás...

app-ku

Miništranti

modlitby

Liturgické
okienko

súťaž

už
čoskoro

aktuálne
zo seminára

...a mnoho
iného

Letné tábory KSNR 2023

Miništranti do 15 rokov

Nitrianska
diecéza

16. - 21. 7.

Žilinská
diecéza

6. - 11. 8.

Banskobystrická
diecéza

13. - 18. 8.

Miništranti nad 15 rokov

2. - 7. 7. - pre všetky tri diecézy

Kňazský seminár sv. Gorazda v Nitre
Prihlásenie a viac info na: www.ksnr.sk

**BOHOSLOVCI A PREDSTAVENÍ
KŇAZSKÉHO SEMINÁRA SV. GORAZDA V NITRE
VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ NA
DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ
KTORÝ SA USKUTOČNÍ DŇA 29. APRÍLA 2023**

PROGRAM:

- 10:00 - Svätá omša v Katedrále sv. Emeráma
- 11:00 - Otvorenie brány seminára a prehliadka priestorov
- 12:00 - Chutný obed
- 13:30 - Zábavný program
- 14:30 - Adorácia a ukončenie programu

Tešíme sa na Vás !

Viac informácií na:

www.ksnr.sk